

Stakeholderbetrokkenheid en materialiteitsanalyse voor jaarverslag 2017

We betrekken onze medewerkers, melkveehouders en klanten om input te krijgen voor onze strategie en draagvlak te creëren voor de maatregelen. Daarnaast bepalen de materiele onderwerpen en duurzaamheidsthema's grotendeels met welke maatschappelijke organisaties we in gesprek gaan. In 2017 consulteerden we verschillende stakeholders over onze duurzaamheidsdoelen. Indien relevant was de directie aanwezig bij deze gesprekken. De resultaten staan hieronder in de stakeholdertabel en de materialiteitsanalyse.

Stakeholdergroep	Materiele onderwerpen die besproken zijn	Conclusies en opvolging
Medewerkers	Alle duurzaamheidsthema's zijn gecommuniceerd via de bijeenkomsten voor nieuwe medewerkers, strategiebijeenkomsten, een leaflet, muurposters, personeelsmagazine, narrowcasting.	In 2017 startte het gezondheidsproject, het winnende idee van een duurzaamheidsprijsvraag onder medewerkers. Verschillende medewerkers hebben meegewerkt aan het plan met maatregelen om klimaat neutraal te produceren in 2029.
Melkveehouders	Tijdens de klankbordgroepen, melkveehouder-bijeenkomsten en een-op-een gesprekken van onze rayonadviseurs bespraken we o.a. ontwikkelingen binnen Vreugdenhil en het duurzaamheidsprogramma voor melkveehouders.	Ons duurzaamheidsprogramma 2018 voor onze melkveehouders en de bijbehorende premies blijven gelijk aan 2017. In 2018 introduceren we wel de volgende meetinstrumenten om deze mogelijk in 2019 te implementeren in het programma: <ul style="list-style-type: none"> • klimaatvoetafdruk • biodiversiteitsmonitor • ammoniakuitstoot • KalfOK score Daarnaast hebben we onze kwaliteitspremie aangescherpt en verhoogd in 2018.
Leveranciers	Gesproken met (potentiele) leveranciers van energie, installaties, groencertificaten, advies en energiebesparende/duurzame technieken (bv zonnepanelen) over klimaatmaatregelen. Ook gesproken met leveranciers over reducties in verpakkingen.	Op basis van deze gesprekken en gemaakte berekeningen door een adviesbureau hebben we een plan klimaatneutraal in 2029 opgesteld. Daarnaast inventariseerden we mogelijkheden om verpakkingen te reduceren.
Klanten	Gesproken over onze duurzaamheidsdoelen en die van klanten in het algemeen en specifiek over duurzame palmolie, biologische melkpoeder, klimaat-maatregelen, verrijking van producten met vitamines en mineralen en goede doelen.	In 2017 zijn we mede op verzoek van klanten gestart met het produceren van biologische melkpoeder. En op verzoek van een klant is onze productielocatie RSPO gecertificeerd waardoor onze klant RSPO gecertificeerde palmolie kan claimen op de verpakking (we gebruiken sinds eind 2014 duurzame palmolie). Daarnaast gaan we in 2018 samen met een klant investeren in goede doelen. In 2018 starten we ook met het verrijken van onze eigen merken voor Afrika met vitamines en mineralen.
Maatschappelijke organisaties	Gesproken over duurzame melkveehouderij (weidegang, klimaat, fosfaat, biodiversiteit), klimaatmaatregelen, schoon drinkwaterprojecten en andere goede doelen.	Kennis uitgewisseld. Introductie nieuwe meetinstrumenten in duurzaamheidsprogramma voor melkveehouders. Plan klimaatneutraal in 2029 opgesteld. Gestart met het formuleren van een nieuw schoon drinkwaterproject in Afrika. Gestart met de steun aan nieuwe goede doelen.
Brancheorganisaties	Gesproken over duurzame melkveehouderij en klimaatmaatregelen.	In 2017 participeerden we in een Klimaatexpeditie van MVO Nederland en Wageningen Environmental Research. Dit droeg bij aan het plan klimaatneutraal in 2029.

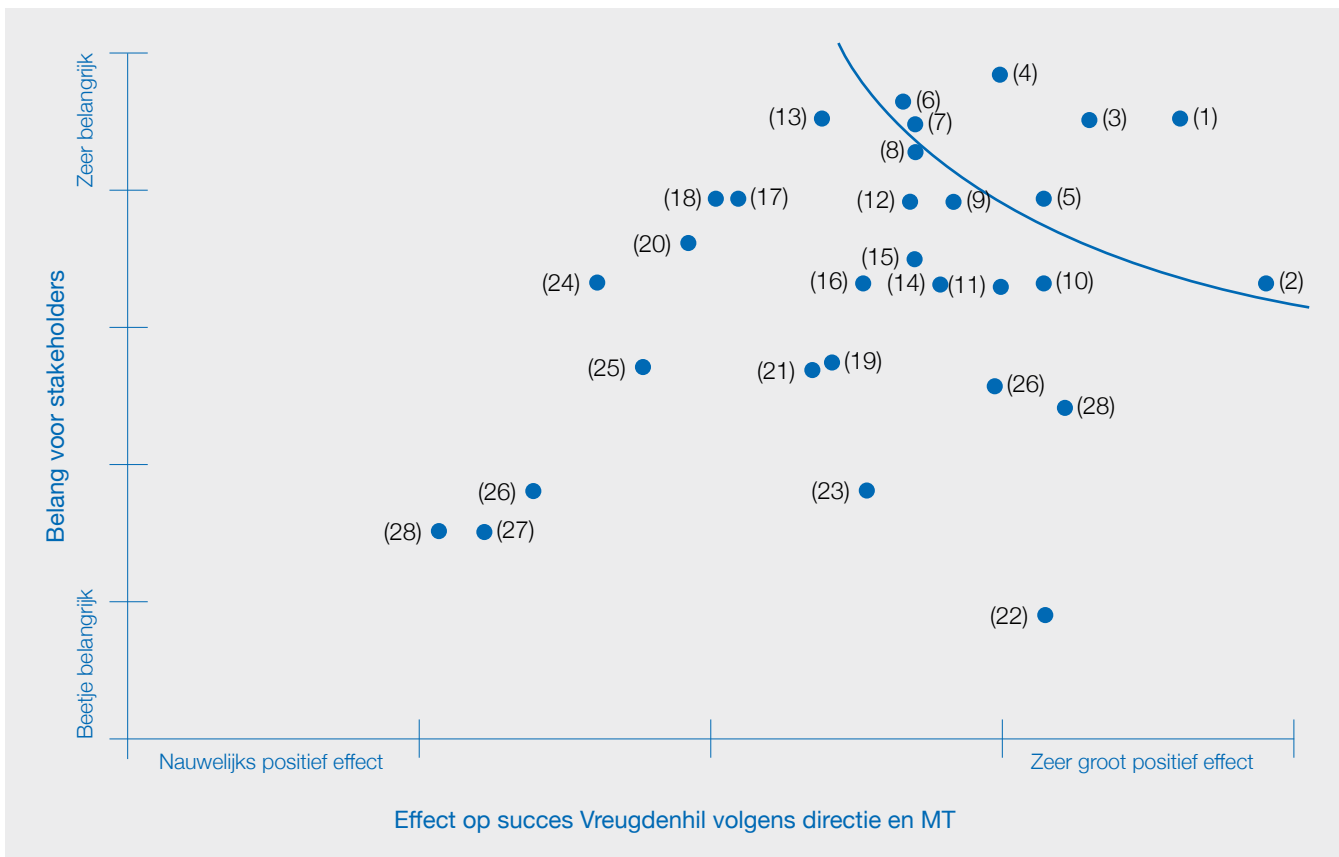
Materialiteitsanalyse

De materialiteitsanalyse is gebaseerd op antwoorden van stakeholders en het management van Vreugdenhil in 2016. In 2018 voeren we opnieuw een materialiteitsanalyse uit om de prioriteiten te toetsen. Uit de analyse blijkt dat we moeten focussen op onderstaande onderwerpen. Meer informatie over de definitie, het belang, onze managementaanpak en het resultaat van elk onderwerp staat beschreven in dit jaarverslag.

- Veilige producten: zie thema 'Voedingsrijke en smaakvolle producten' in dit jaarverslag over 2017
- Geen klantklachten: zie thema 'Voedingsrijke en smaakvolle producten' in dit jaarverslag over 2017
- Verlagen van het energiegebruik tijdens productie: zie thema 'Milieuvriendelijke fabrieken en kantoren' in dit jaarverslag over 2017
- Transparantie over duurzaamheidsdoelen en resultaten: zie bijlage 'management van duurzaamheid'
- Verlagen van de milieu-impact van verpakkingen (circulair maken): zie thema 'Eerlijke en milieubewuste inkoop' in dit jaarverslag over 2017
- Verlagen uitstoot broeikasgassen door de melkveehouderij: zie thema 'Duurzame melkveehouderij' in dit jaarverslag over 2017
- Gebruik van 100% duurzame energie voor productie: zie thema 'Milieuvriendelijke fabrieken en kantoren' in dit jaarverslag over 2017

Materialiteitsanalyse

1. Veilige producten
2. Geen klachten van klanten
3. Laag energieverbruik tijdens de productie
4. Transparantie over duurzaamheidsdoelen en -resultaten
5. Verlagen van de milieu-impact van verpakkingen (circulair maken)
6. Verlagen uitstoot broeikasgassen door melkveehouderij
7. 100% duurzame energie voor productie
8. Verlagen fosfaatproductie en ammoniakemissie
9. Geen bedrijfsongelukken (9 in 2015)
10. Tegengaan ondervoeding via onderzoek en productinnovaties
11. Opleiding en ontwikkeling van medewerkers
12. Duurzaam watergebruik tijdens productie
13. Inkoop duurzame melkpoeders (melkveehouders werken aan goede dierenwelzijn en lage milieu-impact)
14. Hoge medewerkerbetrokkenheid
15. Stimuleren weidegang koeien (86% in 2015)
16. Verbeteren biodiversiteit
17. Verlagen CO₂-uitstoot van transport
18. Betere gezondheid van koeien
19. Verlagen ziekteverzuim (5,4% in 2015)
20. Medewerkers van Vreugdenhil zijn zich in hun dagelijks werk bewust van duurzaamheid
21. Schoon waterprojecten in Afrika
22. Betere dierenwelzijn voor koeien
23. Sponsoring gezondheidsprojecten in Afrika (belangrijke afzetmarkt van Vreugdenhil)
24. Inkoop duurzame cacao
25. Verlengen gemiddelde levensduur koeien (nu 6 jaar)
26. Sponsoring goede doelen in de buurt van onze locaties
27. Medewerkers zetten capaciteiten in voor goede doelen
28. Aannemen medewerkers met een afstand tot arbeidsmarkt (Wajongers, ouderen, etc.)

	Doel 2017	Resultaat 2017	Resultaat 2016	Doel 2018	Doel 2020
Veilige producten	10% minder productkwaliteitsklachten dan 2016	31% meer productkwaliteitsklachten dan 2016	25% minder productkwaliteitsklachten dan 2015	0 productkwaliteitsklachten	0 productkwaliteitsklachten
Geen klantklachten	Zie hierboven	Zie hierboven	Zie hierboven	Zie hierboven	Zie hierboven
Verlagen energiegebruik tijdens productie	22,3% minder energiegebruik per ton product in Gorinchem en Scharsterbrug ten opzichte van 2005	20,1% minder energiegebruik per ton product in Gorinchem en Scharsterbrug ten opzichte van 2005	15,6% minder energiegebruik per ton product in Gorinchem en Scharsterbrug ten opzichte van 2005	21,4% minder energiegebruik per ton product in Gorinchem en Scharsterbrug ten opzichte van 2005	30% minder energiegebruik per ton product in Gorinchem en Scharsterbrug ten opzichte van 2005
Transparantie over duurzaamheidsdoelen en resultaten	Vergelijkbare score op de Transparantiebenchmark dan jaar ervoor	152 punten op de Transparantiebenchmark	134 punten op de Transparantiebenchmark	Vasthouden aan richtlijnen Transparantiebenchmark ondanks dat er in 2018 geen benchmark is (voortgang hierop wordt eens in de twee jaar gemeten - in 2019)	Vasthouden aan richtlijnen Transparantiebenchmark ondanks dat er in 2018 geen benchmark is (voortgang hierop wordt eens in de twee jaar gemeten - in 2019)
Verlagen milieu-impact verpakkingen	Onze inkopers onderzoeken continu hoe we de milieu-impact van verpakkingen kunnen verbeteren. We hadden hier echter geen concreet doel voor geformuleerd.	Gesprekken gevoerd met leveranciers en klanten maar geen concreet resultaat	Onderzoek milieu-impact blikverpakkingen afgerond	Start multidisciplinaire verbetereteams om onder andere te inventariseren hoe we onze verpakkingen milieuvriendelijker maken	Onze inkopers onderzoeken continu hoe we de milieu-impact van verpakkingen kunnen verbeteren. We hebben hier echter geen concreet doel voor geformuleerd.
Verlagen uitstoot broeikasgassen melkveehouderij	<ul style="list-style-type: none"> • 10% van de melkveehouders wekt >50% van zijn stroomgebruik zelf duurzaam op • 60% gebruikt max 70 kWh per 1.000 kg melk 	<ul style="list-style-type: none"> • 7% van de melkveehouders wekt >50% van zijn stroomgebruik zelf duurzaam op -66% gebruikt max 70 kWh per 1.000 kg melk 	75% van de melkveehouders neemt deel aan de Energiescan	<ul style="list-style-type: none"> • 10% van de melkveehouders wekt >50% van zijn stroomgebruik zelf duurzaam op • 75% gebruikt max 70 kWh per 1.000 kg melk 	<ul style="list-style-type: none"> • 20% reductie van broeikasgassen en klimaatneutrale groei • 16% productie van duurzame energie • Verbetering energie-efficiency 2% per jaar in 2005-2020, zie duurzamezuivelketen.nl
100% duurzame energie voor productie	14,4% van het energiegebruik is duurzaam + opstellen van plan klimaatneutraal in 2029	14,3% van het energiegebruik is duurzaam + plan klimaatneutraal in 2029 opgesteld	13,9% van het energiegebruik is duurzaam	14,9% van het energiegebruik is duurzaam + uitvoeren plan klimaatneutraal in 2029	16% van het energiegebruik is duurzaam Doel 2029: klimaatneutrale productie